

Västkuststiftelsen

STIFTELSEN FÖR VÄSTSVENSKA FRITIDSOMRÅDEN

2010

Västkuststiftelsen

Stiftelsen för västsvenska fritidsområden

org. nr. 857201-9076, Västkuststiftelsen förvaltar närmare 200 av naturreservaten i Västsverige omfattande ca 84 000 hektar. Vi arbetar för att värdefull natur skyddas som naturreservat och att naturområden görs tillgängliga för friluftsliv.

Bakom Västkuststiftelsen står Västra Götalandsregionen, Region Halland och Göteborgsregionens kommunalförbund. Länsstyrelsen beslutar om naturreservat och ger stiftelsen uppdrag att förvalta.

Ur stadgarna:

Stiftelsen har till ändamål att genom tillskapandet och förvaltandet av en fond åt nuvarande och kommande generationer bevara för friluftslivet värdefulla strand- och strövområden, öar och holmar i Västsverige ävensom för den västsvenska naturen och landskapsbilden i övrigt värdefulla eller karaktäristiska områden.

Västkuststiftelsen har genom åren bidragit till att skydda många områden. Stiftelsen äger omkring 3 600 hektar mark, med ett anskaffningsvärde på ca 28 miljoner kronor, och under årens lopp har Stiftelsen bidragit med ytterligare 15 miljoner kronor till inträngsättningar eller bidrag vid köp så att många av naturreservaten kunnat bildas.

Får vi berätta om någonting bra?

SÅ BÖRJAR årets brev till turistbyråer, kommuner, bibliotek och vårdcentraler när vi nu skickar ut vår elfte programfolder med *Guidade vandringar i naturreservaten*. Och vi tror att det är bra - för hälsan och livskvaliteten - att promenera i naturen. Vi tror på naturen som inspiration och rekreationsplats.

Det var också i hälsans tecken, i samband med *Sätt Sverige i rörelse 2001*, det började en gång med blygsamma 17 vandringar. Ett projekt med stöd från Västra Götalandsregionen som under åren vuxit till en verksamhet med stadigt över hundrafemtio vandringar varje år, från mars till november, i omkring hundra olika naturreservat. Naturreservaten åtnjuter Länsstyrelsens beskydd och många förvaltas av Västkuststiftelsen.

Sedan starten har ca 1080 vandringar genomförts i Västkuststiftelsens regi. Varje år har vi lockat fler att följa med och omkring hälften av deltagarna har varit nya varje år. Genom åren har vi fått med oss

ca 12 800 specifika personer ut i naturreservaten som tillsammans promenerat omkring 24 500 turer. Gör vi ett överslag och räknar med att en vandring varar tre och en halv timme blir det 85 750 timmars frisk luft, motion och välbefinnande!

Många av Västsveriges naturreservat har stått värd för våra guidade vandringar under de senaste tio åren. Spritt från Gårdshult i Halmstad kommun, till Bölets ängar i Karlsborgs kommun, till Halle-Vagnaren nära Norska gränsen, har turer erbjudits - på ljunghed, bland klippor, på slätterängar, betade hagar eller i mossig skog. Man har kunnat spana efter fåglar, fjärilar, blommor eller insekter. Traska i stort sett hela dagen eller ta en nybörjartur i njutartempo. Några har varit för barn och andra på lättframkomliga vägar eller med engelsktalande guide.

Vi har också ordnat naturutflykter riktade särskilt till invandrarkvinnor i nordöstra Göteborg. Naturen är, i mycket, en neutral och demokratisk arena med förutsättningar för möte mellan olika grupper. Att delta i en vandring, eller att besöka ett naturområde på egen hand, är gratis, ingen utrustning behövs och heller inga förkunskaper. Det personliga målet med vandringen kan också variera utan att det krockar med någon annans; att lära sig växtnamn, andas frisk luft eller träffa människor.

Att vandra med en guide gör naturutflykten till något extra. Förhoppningsvis blir man uppmärksam på några nya arter, spår i landskapet eller helt enkelt på hur skönt det är att vistas i naturen!

Genom att erbjuda gratis guidade vandringar vill vi minska de hinder människor kan känna inför att ge sig ut i naturen. Därför har man inte ens behövt föranmäla sig till de flesta vandringar. Vi hoppas få fler personer att utnyttja naturreservaten för motion och rekreation och guidade turer tycker vi är ett bra sätt att möta naturen för dem som är ovana men väldigt trevligt för de vana med.

Glädjande svarade 35 % av vandrarna, de två senaste åren, att de besökte naturreservatet för första gången under den guidade vandringen. Vi har fått chansen att visa många personer hur skönt det är att vara ute i naturen! Vår förhoppning är att de återvänder även på egen hand!

Verksamhetsberättelse 2010

Höjt bidrag från GR

GR har beslutat om höjning av anslaget till Västkoststiftelsen sedan alla GRs medlemskommuner ställt sig positiva. För GR är de gröna kilarna och regionala naturområdena viktiga delar av det goda livet i Göteborgsregionen.

Stiftelsen har också haft möte med Hallands landshövding Lars-Erik Lövdén på Gårdshult för att presentera verksamheten liksom med ordförande i Region Halland, Göran Karlsson.

Fastighetsnytt

Markbyte Saltö mot Hyltenäs kulle

Västkoststiftelsen gjorde sitt första markförvärv 1964 då delar av Saltö i Norra Bohuslän köptes. En ursprunglig kusttallskog och en havsstrandflora med betydande botaniska värden blev med detta köp en oskattbar tillgång för friluftslivet. Med närheten till den nya nationalparken Kosterhavet och dess förvaltarorganisation är det naturligt att lämna Saltö i dess händer. Ett byte har upprättats mellan Stiftelsens fastighet på Saltö, en tomt med ekonomibyggnad på Sydkoster och Naturvårdsverkets fastigheter som utgör hela naturreservatet Hyltenäs kulle. Hyltenäs kulle, i Marks kommun, är ett populärt utflyktsmål och ett naturreservat med stort friluftsvärde.

...och Mästocka mot Sandsjöbacka

Ett markbyte har också skett mellan Stiftelsens fastighet på Mästocka ljunghed i Laholm och en statsägd fastighet i Kungsbacka inom Sandsjöbacka naturreservat. Naturreservatet på Mästocka ljunghed, som av många förknippas med betande Highland Cattle, har länge förvaltats av Stiftelsen. Nu utökats det med mark som Naturvårdsverket äger och för att bäst utnyttja de gemensamma naturvårdsresurserna överlämnar Västkoststiftelsen förvaltarskapet till Länsstyrelsen och får samtidigt samordningsfördelar inom Sandsjöbacka naturreservat med den nya fastigheten där.

Ramsön 1:6

För att försäkra sig om allmänhetens tillgång till det unika kulturlandskapet och vackra gårdsmiljöerna på Ramsön i Stenungsunds kommun, bad Västkoststiftelsen kommunen att använda sin förköpsrätt när fastigheten blev till salu.

Stiftelsen bidrog med tre fjärdedelar av priset och efter avstyckning av tomt och byggnader som fortfarande är kommunens, har marken överlåtits till Stiftelsen som nu står som ägare till nära hälften av naturreservatet Ramsön med Keholmen.

Snickerifallet

Länge har det varit oklart med äganderätten till en dammanläggning vid det så kallade Snickerifallet i Viskan. Anläggningen ligger inom naturreservatet Mölarps ö och tillhör en av Stiftelsens fastigheter. Efter genomgång av Lantmäteriets äldre förrättningsakter, en fiskerättsutredning och kontakter med Vattendomstolen har det fastslagits att fallrätten tillhör Stiftelsen.

Förvaltningsuppdrag

Stiftelsens nya förvaltningsuppdrag gäller åtta nya områden.

Verleskogen

När den gamla barrblandskogen i Verle, Ale kommun, med tallar äldre än 200 år, hotades av avverkning initierade den lokala naturskyddsföreningen en insamling till köpeskilling genom stiftelsen *Ett klick för skogen*. Tillsammans med Ale kommun och stiftelsen *Ett klick för skogen* köpte Västkoststiftelsen, med bidrag från Naturvårdsverket, in marken som nu är skyddad som naturreservat med Västkoststiftelsen som förvaltare. Invigning hölls en lördag i maj.

Naturreservatet Verleskogen omfattar 85,4 ha och ingår i Risvedenområdet. Området utgörs till största delen av äldre barrskog, som inte har brukats. Skogens höga ålder och relativa orördhet skapar goda livsbetingelser för många barrskogslevande arter. Andelen död ved i form av torrakor och lågor är god och gynnar många vedlevande insekter och vedsvampar. I området häckar regelbundet sparvuggla, pärluggla, fiskguse, storlom och nattskär. Tjäderspels förekommer årligen. Trots de magra moränjordarna förekommer intressanta kärlväxter som granspira och orkidéerna knärot och spindelblomster.

Göddered-Hakered

Naturreservatet Göddered-Hakered ingår i ett program för skydd av tätortsnära naturområden i Göteborgsregionen. De lövskogsklädda sluttningarna i östra delen av området innefattar en av Göteborgs Stads största bokskogar. Delar av

skogsområdena har höga biologiska värden och är klassade som nyckelbiotoper av Skogsstyrelsen. Skogspartierna omgärdar ett mycket tilltalande kulturlandskap kring gårdarna Göddered och Hakered. I hagmarken växer smörbollar, gullviva och stor blålocka. Naturområdet omfattar 135 hektar och bedöms ha goda kvaliteter som strövområde för invånare i Kungälv och Göteborg. I området finns också både förhistoriska- och historiska lämningar varav Göddereds stenåldersboplats tillhör den äldsta stenålderskulturen i Västsverige.

Gäddevik

Naturreservatet Gäddevik ligger vid östra Öresjöns sydvästra strand strax intill sundet vid Hytlenäs kulle där sjön övergår till Västra Öresjön i Marks kommun. Reservatet omfattar 22,2 hektar och stora delar är beväxt med ädellövskog. Det finns relativt mycket död lövved. Naturvärdena är främst knutna till gamla, grova träd, främst ek. På de grova träden förekommer en del signalarter såsom grov och platt fjädermossa, guldlockmossa och rostfläck.

Häradskartan från 1890 visar att området närmast stranden var trädklädd äng och de mellersta delarna var åkermark. De gamla ekarna och några hamlade äldre lövträd påminner om det gamla kulturlandskapet. I skogen finns rester av stenmurar. Två torp finns i områdets norra del.

Gäddevik är ett populärt utflyktsmål och har stor potential som friluftsområde. Vid stranden finns en sandstrand och släta berghällar, som utnyttjas för bad.

Stora Bornö

Naturreservatet Stora Bornö i Lysekils kommun och ligger i Gullmarns djupbassäng. Ön är lång och smal, ca 245 hektar stor, och dess högsta punkt når 111 meter över havet och stränderna är på vissa ställen mycket branta. Öns bergsområde är uppdelad i en sydlig och en nordlig del, avdelad av en midja vid torpet Mitten.

Öns bevarandevärde utgörs främst av kryptogamfloran med flera rödlistade och mycket sällsynta och skyddsvärda arter. Den rika lavförekomsten på äldre lövträd och historiska källor bedöms visa att det finns en lång trädkontinuitet på ön. I ”Bohusläns historia och beskrifning” från 1867 skall det funnits 500 tunnland barrskog på Bornö. På öns höjdpartier växer tallar med genuin härkomst från området.

De kulturhistoriska värdena utgörs av ett landskap med lämningar från förhistorien. Det finns sju boplatser som varit bebodda under stenåldern, bronsåldern och järnåldern. Det finns också fyndplats av flinta, en oval stensättning och ett röse från bronsåldern. I mitten på 1700-talet skall det funnits en saltpanna på ön där man producerade salt. Enligt sockenkartan från 1848 fanns två gårdar/torp på ön.

På Stora Bornö finns en havsforskningsstation, som byggdes 1902 och har kallats den svenska havsforskningens vagga. Fram till 1986 ägdes stationen av Fiskeriverket. I dag ägs den av stiftelsen Bornö Institute for Ocean and Climate Studies och har utrustning för forskning kring oceanografi och annan havsforskning. Göteborgs Universitet, Köpenhamns Universitet och Länsstyrelsen i Västra Götaland står bakom stiftelsen.

SNUS-projekt

Torödmossen, Gode mosse, Bjällermossen och Ekedal uppmärksammades i samband med rapporten *Skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar* av Naturvårdsverket 2004, där länsstyrelserna inventerat ett antal områden ägda av Sveaskog m fl. statliga markägare. Genom en överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Sveaskog åtog sig Sveaskog att utan ekonomisk ersättning låta dessa områden bevaras som naturreservat.

Torödmossen

Torödmossen är en av Bohusläns större mossemyrar och ligger mellan Tanumshede och Bullarensjöarna. Mossen är ca 700 m som bredast och ca 1 km lång. Mossens tillrinningsområde är ca 90 hektar och påfallande litet. Av detta utgörs drygt 60 av Torödmossens våtmarker, som också utgör reservatets omfattning. Mossen har en bred nord-sydlig drag och rikligt med höljor. I östra kanten finns kärrdrag med stora partier med myrlilja. Ett botaniskt intressant rikkärr finns sydväst om Torödmossen. I kärret växer den rödlistade loppstarren och rikligt med tagelstarr, som den mest markanta rikkärsväxten. I kärret noteras också fläckigt nyckelblomster, kärrsilja och kärrsälting och flera skyddsvärda rikkärsmossor. Kärret har tidigare utsatts för en mycket kraftig dikning. Diket lades igen 2009 efter samråd mellan Länsstyrelsen och markägaren. I samband med dikningen konstaterades att dikesmassorna var fyllda med skal från en underliggande skalgrusbank. Detta är därmed ett av få rikkärr belägna på skalgrus i Bohuslän och därmed i landet.

På myren häckar trana och ängspiplärka. Tidigare har också sydlig ljungpipare och tofsvipa häckat på mosseplanet.

Gode mosse

Gode mosse ligger i Marks kommun, väster om sjön Lygnern. Området omfattar ca 55 hektar och utgör en del i en skogs-myrmosaik. Det finns öppen myr, sluttande kärr, tjärnar, hållmark med tall och surdrag med inträngande gran. I södra delen av området rinner Åspebäcken ner till tjärnet Kroksjön. En stor del av träden är 100 år och äldre. Det finns också partier med olikåldrig skog och mycket högstubbar och lågor. Ett ganska stort antal av tallarna är grova och ca 130-150 år. I området häckar både orre och tjäder.

Bjällermossen

Det föreslagna naturreservatet Bjällermossen omfattar ca 55 hektar och utgör en del av ett stort myrkomplex, Häståmossen. Ute i mossen finns flera mindre skogsöar med orörd tallskog och inslag av gran och björk. Tallen är senvuxen och åldern varierar mellan 140 – 180 år. Det finns sparsamt med torrakor, högstubbar och lågor. I södra den av mossen finns också orörd gransumpskog med torrakor och lågor. Här finns signalarterna kattfotslav och stor revmossa. Förekomst av kattfotslav indikerar ett mikroklimat med konstant hör luftfuktighet och kontinuitet av äldre träd.

Ekedal

Naturreservatet omfattar ca 25 hektar och är ett varierat och småkuperat skogs- och jordbrukslandskap kring det gamla Ekedals säteri, söder om Sjötofta i Tranemo kommun. De höga naturvärdena är främst knutna till gamla igenväxande hagmarker och äldre grova träd. Det finns gott om asp, grova ekar, lönn, lind och hassel. Vid en gammal åker mitt i hagmarken står en gammal hamlad ek med mulm. Här finns också flera signalarter såsom bårdlav, rostfläck och fällmossa. På asparna finns det rikligt med lunglav.

Häradsekonomiska kartan från 1890-97 redovisar större delen av reservatsområdet som brukade inägor kring säteriet. Lövängar bredde ut sig där de gamla ekarna fortfarande står kvar. Granskogen som planterats under 1900-talet i reservatets norra del samt i södra delen intill Ekedalsån, var då brukad åker. Det finns också kulturhistoriska lämningar i form av fossila åkrar och bronsåldersgravar.

Bana Väg i Väst

Utbyggnaden av väg 45 till fyrfältsväg, och Vänerbanan till dubbelspår till Norge, innebär intrång i värdefulla strandmiljöer med höga naturvärden. Kompensationsåtgärder ska utföras av Trafikverket, som har utfört naturinventeringar och utarbetat skötselförslag för att restaurera fem strandängsområden; Stora Viken, Nödinge-Nol, Åskekärr, Hajs sjö och ett område söder om Signehögsholmen. Sammanlagd areal uppgår till ca 320 hektar, men 165 hektar räcker för att nå kompensationsmålet.

Budgeten är på ca 40 miljoner varav ca 20 miljoner skall fonderas till långsiktig skötsel. Trafikverket får inte fondera medel och har därför tecknat ett avtal om naturvårdsförvaltning med Västkoststiftelsen. Trafikverket överlämnar förvaltningen till Västkoststiftelsen när områdena är iordningsställda enligt skötselplanen som då fortsätter förvaltningen så länge de fonderade medlen räcker, uppskattningsvis 25 år.

GRACE

...är ett stort restaureringsprojekt med fokus på skärgårdsmiljöer, som startade i slutet av året, och en förkortning av *Grazing and Restoration of Archipelago and Coastal Environments*.

För att förhindra utrotning av djur och växter har EU bildat ett nätverk av skyddade områden, Natura 2000. EU har avsatt medel i en Life+ fond, som skall bidra till att förbättra förutsättningarna för att bevara den biologiska mångfalden i dessa områden.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har tillsammans med Halland, Blekinge och Stockholms län beviljats drygt 8,5 miljoner euro i Life-projektet GRACE. Medlen skall användas för att göra restaureringar genom röjning, bränning och bete av ca 990 hektar Natura-2000-områden. Projektet skall gynna tolv olika Natura 2000-naturtyper, tre insektsarter och tio fågelarter. Dessutom ökar möjligheterna att överleva för flera rödlistade arter bland annat stinkpadda och Ljungögontröst.

I Västra Götaland berörs åtta Natura 2000-områden, omfattande fjorton öar och halvöar med en sammanlagd areal om 476 hektar. Omfattande åtgärder kommer att göras på Rörö och Tjurpannan som ägs av Stiftelsen. I Bohuslän berörs därutöver Hästholmarna, Klåverön, Härön, Härmanö och Otterön, som förvaltas av Stiftelsen, och Hällsö och Koster. Projektet pågår fram till 2016.

Naturvårdsåtgärder

Mycket av naturvårdarbetet är återkommande år från år; slätter, underhåll av stängsel, renhållning, röjningar, underhåll av p-platser och vandringsleder och samordning av djur för bete. Några av årets åtgärder:

Bete och stängsel

Betet har utökats på Ryr. På Bräcke ängar har ett rovdjurssäkert stängsel satts upp för att skydda betesdjuren från varg. Södra fällan på Grimsholmen har fått nytt stängsel. Även på Ryr har stängslet bytts ut och nya grindar satts upp liksom på Knätte, Bräcke ängar, Ryr och Skärbo. På Vrångö har Stiftelsen hjälpt en förening med ett nytt hus för fåren.

Slätter

En hel del slättermarker ryms inom reservaten och kräver årlig slätter bland annat Bräcke Ängar, Grimsheden, Furustad, Skärbo och Ryr där slätter skett vid Stora Berget och Stommen. I Bohuslän har bland annat Härmanö, Härön och Trossö-Kalvä-Lindö slåttrats. På Önnarp och Hössna har slättermarkerna dessutom utökats liksom sidvallsängen på Åskhult. Där har man dessutom påbörjat arbetet med att ta bort skogsbilvägen genom ängs-och hagmarken. Vasslätter har skett på Yttre Bodane och Ryr.

Röjning av gran och ek

Tingvall i Bullaredalen är ett lövskogsområde på slutningarna mot Södra Bullaresjön i Tanums kommun. Området, som numera ägs av Naturvårdsverket, har i äldre tider präglats av betade ekhagmarker men kraftigt vuxit igen under de senaste 30-40 åren. Delar av området har också planterats med gran och ek. Under framför allt februari-mars gjordes omfattande röjningar och gallringar varvid ca 1,2 ha 40-årig granskog togs ner och ca 2 ha ekskog gallrades. Under hösten stängslades området som en förberedelse för nötkreaturbete med början sommaren 2011.

Restaurering av betesmark har också skett på Näverkärr och Skärbo. I Skärbo har gran röjts bort och eldats vid Stuput. På Orsberget har gran avverkats och i Yttre Bodane har slyröjning pågått kring Nötötorpet.

Ekar åter fram

Sundsby på Tjörn ingår i Stigfjordens naturreservat och präglas av fina lövskogsmiljöer kring det anrika säteriet. En stor mängd gamla och mycket storvuxna ekar präglar den gamla parkmiljön som dock vuxit igen under lång tid. En kraftfull restaureringsinsats har gjorts i området under hösten i syfte att lyfta fram de storvuxna ekarna och i någon mån återskapa parken. Ekar har också frihuggts i Årenäs-Tostakulla och Ragnerudsjöns branter.

Vildbin på Bua hed

Vid röjningar på Bua hed har en liten grävmaskin dragit upp buskarna med rötterna. Då minskar återväxten, men sandblottorna som blir efter rotsystemen, är också viktiga för en del insekter. Bland annat det ovanliga Silversandbiet, *Andrena argentata* som bygger sitt bo i sanden och samlar pollen från ljungen. Silversandbiet är den enda värdarten för det rödlistade Sandgökbiet, *Nomada baccata* som endast är känd från tre lokaler i Bohuslän varav Bua hed är en. Sandgökbiet är en boparasitisk art som inväntar lämpligt tillfälle då silversandbiet lämnat bohålan för att lägga sina ägg på det insamlade förrådet av ljungpollen.

Vitryggig hackspett

I flera av Dalslands naturreservat har åtgärder utförts för att skapa rätt livsbetingelser för den vitryggiga hackspetten. Bland annat har gran avverkats och död ved skapats inom Bräcke ängar, Hafsåsen, Buterud, Grimsheden och Svankila. På Grimsheden har också topphuggning av träd skett för att förbättra miljön för Vitryggen.

Fällor för borrar

För att mäta granbarkborrens utbredning har fällor har satts ut i Kärnås sumpskog liksom i några av Dalslands naturreservat. Angreppen har visat sig inte vara särskilt omfattande.

Arrende för öppet landskap

Genom ett nytt jordbruksarrende om ca 5 hektar åkermark och ca 8 hektar betesmark inom naturreservatet Sumpafallen i Falkenbergs kommun kan det öppna landskapet vid Högvadsån bibehållas.

Jaktarrenden

Jakt på klövvilt under fem vardagar per år, har arrenderats ut i Risveden. Jaktarrendet omfattar ca 80 hektar på fastigheten Gunntorp 2:23.

Byggnadsvård

Huset på Älgön har fått en ny värmeanläggning. Den gamla oljepannan har bränt sin sista olja och ersätts av en luft/vattenvärmeväxlare. Ladan på Bräcke har fått toalett och maskinhallen har renoverats. Bland annat har loftet fått golv.

Naturvårdare

Arbetslag

Under slutet av året fick Västkoststiftelsen, genom Skogsstyrelsen, tillgång till ett arbetslag i Ulricehamns kommun och samarbetet planeras fortsätta under 2011.

HLR-utbildning

Under våren genomgick personal och entreprenörer som arbetar för Västkoststiftelsen en utbildning i Hjärt- och lungräddning. Kursen hölls av Röda Korset.

Läger på Skärbo

Även i år har det varit ett internationellt ungdomsläger på Skärbo. Deltagarna har kommit från Slovakien, Ukraina, Belgien, Spanien, Österrike, Ryssland och Sverige. Under två veckor utfördes sammanlagt ca 50 dagsverken. Ungdomarna medverkade i restaureringen av betesmarkerna genom att röja smågran, dra ihop ris efter avverkningar och att elda rishögarna.

Inköp av arbetsredskap

En Land Rover Defender har införskaffats för skötsel av naturområden i Dalsland och den gamla jeepen har lämnats i inbyte. En ny släpvagn för tunga transporter är också placerad i Dalsland. Via Västra Götalandsregionens upphandlingsavtal har en VW-transporter med dubbelhytt och flak, leasats på tre år till Vallda Sandö. En begagnad övernattningsbod har också stationerats på Vallda Sandö liksom en ny vagn till fyrhjulig motorcykel och en traktorvagn att användas för vedtransporter till vindskydden i de regionala naturområdena i Göteborgsregionen. En mindre traktor till Ramsön är införskaffad liksom en mindre begagnad maskapsvagn att användas vid jobb inom GRACE-projektet i reservaten i Tanum. En båt för reservatsskötsel i Tanum har också införskaffats.

Åtgärder för friluftsliv

Stigar och leder

En promenadväg har också anlagts på Korpoboberg i gränsen mellan två markägare. För att klargöra ägogränsen har Stiftelsen medverkat till en lantmåteriförrättning.

Omfattande förbättringar av stigar och leder har skett inom flera av Dalslands naturreservat bland annat Bräcke Ängar, Sörknatten, Baljäsen, Orsberget, Brurmossen, Yttre Bodane, Kroppefjäll, Skärbo och Buterud. Stiftelsen har också medverkat i en ombyggnad av vägen till Skärbo. Ragnerudsjöns branter har fått en infartsväg och ny parkeringsplats innan invigningen av reservatet.

Surtesjön runt

Västkoststiftelsen anslag 200 000 kronor till Park- och naturförvaltningen i Göteborg för att anlägga en promenadväg i Vättlefjäll. I fem etapper ska promenadvägen färdigställas hela Surtesjön runt och Stiftelsens bidrag kan sätta två av etapperna i rullning. Även en promenadväg i Sandsjöbacka, Trollåsen-Sisjön har anlagts i samverkan med Park- och naturförvaltningen.

Gångbro över Säveån

En ny gångbro över Säveån vid Hedefors är på plats. Bron ersätter tidigare bro som spolades bort i samband med högt vattenstånd efter stormen Gudruns härjningar. Lerums kommun har svarat för genomförandet och har fortsatt ansvar för bron. Förutom kommunen har Västkoststiftelsen bidragit till bron liksom staten genom lokala naturvårdsprojekt, LONA. Genom bron ökar tillgängligheten till ett tätortsnära naturreservat som ligger nära kollektiv trafikanslutning.

Rastplatser

I Bräcke Ängar planeras en ny rastplats vid sjön och platsen har röjts fram. På Orsberget har röjning skett kring lägerplatsen, som fått nya sittbänkar. Det nya reservatet Ragnerudsjöns branter har fått en rastplats i anslutning till p-platsen och Yttre Bodane har fått nya bord att rasta vid. På Tisselskog-Högsbyn har bordet bytts till ett mer tillgänglighetsanpassat.

Vindskydd och toa

Nytt vindskydd har byggts på Kalvön och i Buturud. Bottenstugan i Svartedalen har också fått ett nytt rast/vindskydd av en ny sort i vinkel med eldstad. En övernattningsstuga har byggts vid Mjölkudden i Orsberget. En ny toalett har installerats vid övernattningsstugan i Kasebo på Kynnefjäll liksom på Hyltenäs kulle.

Gränser

Naturreservatens gränser markeras med stolpar märkta med naturvårdsstjärnan. Gränsmarkering är påbörjad för några nyare reservat bland annat Orsberget, Ragnerudsjöns branter och Getebuberget men även utförd på Skärbo.

Tillgänglighet

Åtgärder för att förbättra tillgängligheten har gjorts i några av reservaten under året. Vägen fram till gångbryggan på Yttre Bodane har grusats liksom vägen till toaletten vid Stora berget i Ryr och en stig och vid p-plats i Bräcke Ängar. Toaletten påYttre Bodane har anpassats för bättre tillgänglighet liksom toaletten i Tisselsskog- Högsbyn som också fått ett bord för bättre tillgänglighet med rullstol.

Besöksräkning i bl a Skaraborg

Under 2010 har Västkoststiftelsen varit Länsstyrelsen behjälplig med besöksräkning i en del naturreservat i Skaraborg. Bland annat har räkningar gjorts i naturreservaten Eahagen, Brunnsbo äng, Högsböla äng, Munkängarna och Hindens rev.

Andra naturreservat där antal besökande räknats är Härmanö, Sundsby, Grimsholmen, Rörö, Brobacka, Mollungen, Fräsegården, Komosse, Korpoboberg, Vallda Sandö, Hördalen, Guddehjälm, Långsbergen, Risveden (Kvarnsjöarna), Orsberget, Brurmossen,Yttre Bodane, Buterud och Baljäsen.

Guidade vandringar

För tionde året i rad anordnade Västkoststiftelsen guidade vandringar i många av naturreservaten. Från mars till november sträckte sig programmet med omkring 160 turer som lockade ca 3250 intresserade. Liksom tidigare år deltog omkring hälften av vandrarna för första gången på någon av Stiftelsens vandringar. 35 procent av vandrarna besökte naturreservatet för första gången under vandringen. Programfoldern skickades till både turistbyråer, bibliotek, museer, föreningar och vårdcentraler.

Med blicken mot havet

Västerhavsveckan 2010 var ett initiativ från Västra Götalandsregionens miljönämnd för att uppmärksamma Västerhavets betydelse och väcka engagemang för havsmiljön. Det är viktigt för en hållbar utveckling att öka kunskapen om havsmiljön och de verksamheter som är knutna till havet.

Under första veckan i juli kom havet riktigt nära. Längs hela Bohuskusten – från Göteborg till Strömstad – erbjöds hundratals aktiviteter för stora och små. Båtturer och akvariebesök, mat från havet, forskning och kunskap, fiskar och läbbiga kryp. Västkoststiftelsen deltog med guidade vandringar i havsbandet med Västerhavets miljö i fokus.

Tillgängligt friluftsliv

Västkoststiftelsen medverkar i ett projekt inom EU-programmet Interreg Sverige-Norge kallat Tillgängligt friluftsliv. Projektet vill utveckla tillgängligheten till vandringsleder, naturområden och naturreservat och stimulera ett ökat friluftsliv. Utgångspunkten är att gränsregionen har gemensamma natur- och kulturvärden och ett stort behov av en förbättrad tillgänglighet för personer med funktionshinder. Ökad tillgänglighet gynnar även äldre och småbarnsfamiljer.

I projektet ingår Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Västra Götalandsregionen genom sin Kommitté för rättighetsfrågor, Regionutvecklingsnämnden och Västsvenska Turistrådet samt sju kommuner i Bohuslän från Orust till Strömstad. På norsk sida deltar Östfold och Ahershus fylke, Oslofjordens friluftsråd och sju kommuner. Västkoststiftelsen medverkar i referensgrupp, styrgrupp och expertgrupp.

KASK-projekt vid Fegen

Kommunerna Svenljunga, Gislaved och Falkenberg samverkar i Fegenområdet i det nordiska ”Kask-projektet: Skydda och bruka – naturskyddsområden som resurs i hållbar ekonomisk utveckling”. Medverkar gör kommunerna, Länsstyrelsen, Västragötalandsregionen, Region Halland och Region Jönköping. Västkoststiftelsen har anslagit 30 000 kronor till projektet.

Vägen till naturen

Miljöförvaltningen i Göteborg har under flera år arbetat med frågor kring invandrare, natur och miljö och att skapa delaktighet i arbetet för en hållbar utveckling. För att kunna nå detta mål är det nödvändigt att alla invånare har en god information om och känner delaktighet i detta arbete. En allt större del av Sveriges befolkning har invandrarbakgrund och relationen till den svenska naturen är begränsad. Syftet med projektet Vägen till naturen är att ge de nya svenskarna kunskap och kännedom om natur- och miljöfrågor och därmed möjlighet att vara delaktiga i arbetet för en hållbar utveckling i ett lokalt, regionalt och nationellt perspektiv.

I projektet ingår lärande genom utflykter till naturområden med 15-20 ungdomar vid varje utflykt. Utbildning av miljö- och naturguider med invandrarbakgrund och av nyckelpersoner, som kommer att vara delaktiga i projektet. I projektet ingår också att utveckla material för miljö- och naturinformation i undervisning av elever via SFI och hemspråksundervisningen.

Projektet sker i samarbete mellan Miljöförvaltningen och Park- och Naturförvaltningen i Göteborg. Samverkan med SLU (Uppsala), SNF (Göteborgskretsen), Sportfiskarna, Studieförbundet, stadsdelsförvaltningar (Tidigare

Biskopsgården och Gunnared) och SFI (Svenska för invandrare). Västkoststiftelsen har anslagit 50 000 kronor till projektet.

Naturinformation

Information om NR

Nya informationsskyltar har tagits fram för naturreservaten Gröderhamnsängen, Tjurholmen, Valön i Tanum, Hållsungamyren, Vägeröd och Ramsvikslandet.

Förutom löpande nytryck av reservatsfoldrarna har några fler naturreservat fått en folder. Det gäller Verleskogen, Kråkebo, Korpeloberg, Ramhultafallet, Årenäs-Tostakulla och Tofta. I samarbete med Styröbolaget har en broschyr om Göteborgs Södra skärgården också tagits fram där information om naturreservaten Vargö och Vrångö finns med.

Natur & friluftsportal

Västkoststiftelsen har deltagit i en förprojektering av en Natur och friluftsportal som ska visa hela Västra Götalandsregionens samlade utbud av natur och friluftsupplevelser - den självklara webbplatsen för alla som vill ut i naturen och som inspirerar till utflykter och upptäckter i vår närmiljö.

Projektägare har varit Västsvenska Turistrådet som tillsammans med Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län finansierat projektet. Västarvet, Västkoststiftelsen, Länsstyrelsen i Västra Götalands län samt Västsvenska Turistrådet har varit involverade i arbetsgruppen för projektet.

Västkoststiftelsen i pressen 2010

I 54 artiklar har Västkoststiftelsen nämnts under året. De har bland annat handlat om guideverksamheten, om nya reservat, särskilt Verleskogen, där Stiftelsen blivit förvaltare, om byn Äskhult och arbetet med häst i skogen där, om det utökade anslaget från GR, om projekt där Stiftelsen medverkar som till exempel bron över Säreån och Vägen till naturen och om tillsynsmän och brukare som finns och utövar naturvård på naturreservat inom Västkoststiftelsens verksamhetsområde.

Attraktiv kust

Under nästan 20 år har strandstädningen i Bohuslän bedrivits som ett arbetsmarknadsprojekt. Då det efter 2007 saknades medel för fortsatt verksamhet under AMS startades ett projekt, *Attraktiv kust*, med syftet att finna en långsiktig finansiering för att bedriva strandstädning i Bohuslän. Projektet finansieras av de fyra nordbohuslänska kommunerna, Västra Götalandsregionen och naturvårdsverket.

Förutom aktiva städ-och röjningsåtgärder i strandmiljöerna i skärgård och kust har arbetet krönts av att i november arrangera en konferens i Brüssel med inbjudan till övriga europeiska länder med liknande problem med ilandflutet skräp.

Projektet avslutas i december 2011 och med projekterfarenheter och Brüsselkonferensen i ryggen hoppas inblandade parter på att uppmärksamheten kring havsburet skräp ska ha blivit så stor att bland annat medel kan avsättas för fortsatt städning av kusten.

Skärgårdsrenhållningen

Upphandling klar

Skärgårdsrenhållningen, det vill säga arbetet med tömning av toaletter och sopkärl vid naturhamnarnas Sopmajor, har handlats upp under 2010. Med hjälp av Västra Götalandsregionens upphandlingssamordnare har upphandlingen genomförts och kontrakt för två år med möjlighet till två gånger ett års förlängning skrivits för de olika distrikten. Västkoststiftelsen har också avtalat om skötsel av toaletten på Väderöarna.

Naturreservat som Västkuststiftelsen förvaltar

Sifferhänvisning till kartan på sid 14-15

	Naturreservat	Kommun			
1.	Anfastebo	Ale	49.	Sandsjöbacka	Göteborg/Mölndal/Kungsbacka
2.	Bergsjön	Ale	50.	Gårdshult	Halmstad
3.	Ekliden	Ale	51.	Molla bokskog	Herrljunga
4.	Kroksjön	Ale	52.	Mollungen	Herrljunga
5.	Kvarnsjöarna	Ale	53.	Ollestad	Herrljunga
6.	Rapenskärs lövskogar	Ale	54.	Skolskogen	Hylte
7.	Rished	Ale	55.	Klippan	Härryda
8.	Slereboåns dalgång	Ale	56.	Risbohult	Härryda
9.	Verleskogen	Ale	57.	Hördalen	Kungsbacka
10.	Trehörningen	Ale/Lerum	58.	Kedholmen	Kungsbacka
11.	Brobacka	Alingsås	59.	Vallda Sandö	Kungsbacka
12.	Idåsen	Alingsås	60.	Äskhult	Kungsbacka
13.	Örsbråten	Alingsås	61.	Brattön	Kungälv
14.	Baldersnäs	Bengtsfors	62.	Dösebackaplatån	Kungälv
15.	Getebuberget	Bengtsfors	63.	Guddehjäl	Kungälv
16.	Kölviken	Bengtsfors	64.	Gullbringa	Kungälv
17.	Skarsdalen	Bengtsfors	65.	Hällsungamyren	Kungälv
18.	Skarsdalsbergen	Bengtsfors	66.	Hålta	Kungälv
19.	Skärbo	Bengtsfors	67.	Kläverön	Kungälv
20.	Steneby	Bengtsfors	68.	Kärna bokskog	Kungälv
21.	Tisselskog-Högsbyn	Bengtsfors	69.	Lysegården	Kungälv
22.	Öjemossen	Bengtsfors/Färgelanda	70.	Marieberg	Kungälv
23.	Buterud	Bengtsfors/Mellerud	71.	Tjurholmen	Kungälv
24.	Backa	Borås	72.	Tofta	Kungälv
25.	Kröklingshage	Borås	73.	Älgön	Kungälv
26.	Mölarp	Borås	74.	Ödsmåls kile	Kungälv
27.	Rölle	Borås	75.	Göta & Nordre älvs dalgångar	Kungälv/G-borg
28.	Sundholmen	Borås	76.	Hulan	Lerum
29.	Tranhult	Borås	77.	Rammdalen	Lerum
30.	Tränningen	Borås/Vårgårda	78.	Säveån	Lerum
31.	Bokullen	Dals Ed	79.	Härskogen	Lerum/Härryda
32.	Borgelemossarna	Dals Ed	80.	Brattorpsån	Lilla Edet
33.	Ed	Dals Ed	81.	Bredfjället	Lilla Edet/Uddevalle
34.	Furustad	Dals Ed	82.	Långsbergen	Lilla Edet
35.	Grå Kulle	Dals Ed	83.	Valdalsbergen	Lilla Edet
36.	Klovsten	Dals Ed	84.	Valdalssjön	Lilla Edet
37.	Tingvallamossen	Dals Ed	85.	Långemossen	Lilla Edet/Trollhättan
38.	Äng	Dals Ed	86.	Gröderhamnsängen	Lysekil
39.	Grimsholmen	Falkenberg	87.	Holma	Lysekil
40.	Sumpafällen	Falkenberg	88.	Näverkärr	Lysekil
41.	Ragnerudsjöns branter	Färgelanda	89.	Stora Bornö	Lysekil
42.	Kroppefjäll	Färgelanda/Mellerud/Vänersborg	90.	Trälebergskile	Lysekil
43.	Göddered-Hakered	Göteborg	91.	Vägeröd	Lysekil
44.	Vargö	Göteborg	92.	Gode Mosse	Mark
45.	Vinga skärgård	Göteborg	93.	Gäddevik	Mark
46.	Vrångöskärgården	Göteborg	94.	Hyltenäs kulle	Mark
47.	Vättlefjäll	Göteborg/Ale	95.	Ramhultafallet	Mark
48.	Nordre älvs estuarium	G-borg/Kungälv/Öckerö	96.	Stoms ås	Mark

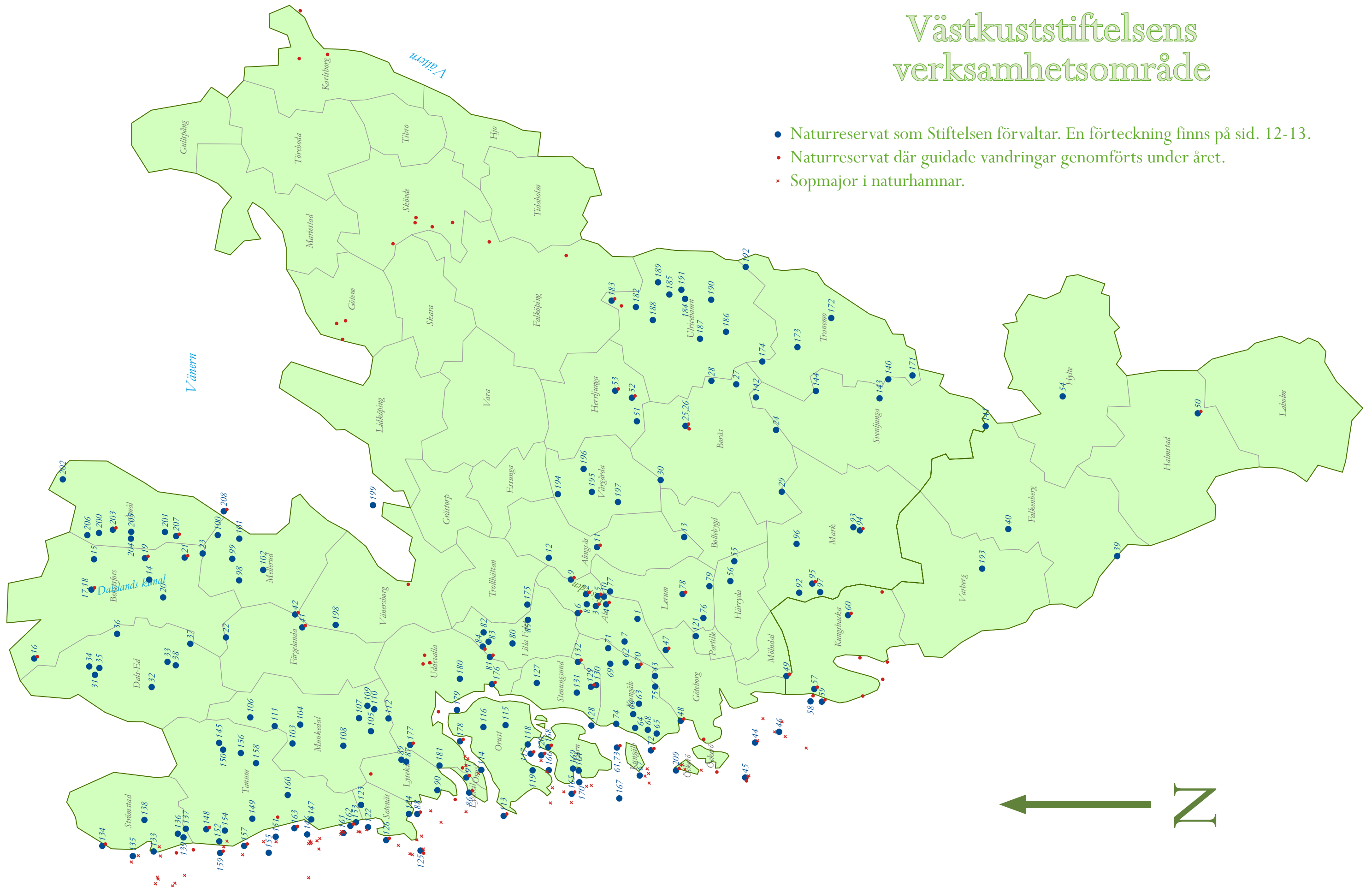
97.	Årenäs-Tostekulla	Mark	154.	Tanumskilen	Tanum
98.	Norra Bäsane	Mellerud	155.	Tanumskusten	Tanum
99.	Ranneberget	Mellerud	156.	Tingvall	Tanum
100.	Ryr	Mellerud	157.	Tjurpannan	Tanum
101.	Svankila	Mellerud	158.	Torödmossen	Tanum
102.	Svarvaretorpet	Mellerud	159.	Trossö-Kalvä-Lindö	Tanum
103.	Bredmossen	Munkedal	160.	Trättestad	Tanum
104.	Gunnarsbo	Munkedal	161.	Ullön-Danemark	Tanum
105.	Kviström	Munkedal	162.	Valön	Tanum
106.	Kynnefjäll	Munkedal	163.	Veddöarkipelagen	Tanum
107.	Strömmarna	Munkedal	164.	Breviks kile	Tjörn
108.	Södra Harska	Munkedal	165.	Härön	Tjörn
109.	Vägsäter	Munkedal	166.	Kälkerön	Tjörn
110.	Vägsäter bokskog	Munkedal	167.	Pater Nosterskärgården	Tjörn
111.	Malevattnet	Munkedal/Tanum	168.	Sundsby	Tjörn
112.	Bredmossen	Munkedal/Uddevalle	169.	Säby kile	Tjörn
113.	Härmanö	Orust	170.	Toftenäs	Tjörn
114.	Koljön	Orust	171.	Ekedal	Tranemo
115.	Kollungeröd vatten	Orust	172.	Moghult	Tranemo
116.	Näs	Orust	173.	Skårtebo	Tranemo
117.	Råssö	Orust	174.	Torpanäset	Tranemo
118.	Svanvik	Orust	175.	Häggsjöryr	Trollhättan
119.	Valön	Orust	176.	Bratteforsån	Uddevalle
120.	Stigfjorden	Orust/Tjörn	177.	Gullmarsberg	Uddevalle
121.	Björnaråsen	Partille	178.	Kalvö	Uddevalle
122.	Alvö	Sotenäs	179.	Lilla Hasselön	Uddevalle
123.	Anneröd-Hogsäm	Sotenäs	180.	Store Mosse	Uddevalle
124.	Bua hed	Sotenäs	181.	Svartedalen (på Bokenäset)	Uddevalle
125.	Hällö-arkipelagen	Sotenäs	182.	Bakträgen	Ulricehamn
126.	Ramsvikslandet	Sotenäs	183.	Frälsegården	Ulricehamn
127.	Börs flåg	Stenungsund	184.	Hössna prästgård	Ulricehamn
128.	Ramsö-Keholmen	Stenungsund	185.	Knätte	Ulricehamn
129.	Ranebo naturskog	Stenungsund	186.	Korpeboberg	Ulricehamn
130.	Ranebolund	Stenungsund	187.	Kråkebo	Ulricehamn
131.	Rördalen	Stenungsund	188.	Kycklingkullen	Ulricehamn
132.	Svartedalen	Stenungsund/Kungälv/Lilla Edet	189.	Kärnäs	Ulricehamn
133.	Blötebågen	Strömstad	190.	Åramossen	Ulricehamn
134.	Halle-Vagnaren	Strömstad	191.	Önnarp	Ulricehamn
135.	Nordlångö	Strömstad	192.	Komosse norra & södra	Ulricehamn/Tranemo
136.	Nöddökilen	Strömstad	193.	Gässlösa	Varberg
137.	Orrevikskilen	Strömstad	194.	Lärkemossen	Vårgårda
138.	Strömsvattnet	Strömstad	195.	Mängsholm	Vårgårda
139.	Älgöleran	Strömstad	196.	Tånga hed	Vårgårda
140.	Bjällermossen	Svenljunga	197.	Yxnäs	Vårgårda
141.	Fegen	Svenljunga	198.	Sjöbotten	Vänersborg
142.	Gälared	Svenljunga	199.	Vänersnäs	Vänersborg
143.	Holmaberg	Svenljunga	200.	Baljäsen	Åmål
144.	Holmen i Simmesjön	Svenljunga	201.	Baståsen	Åmål
145.	Bredmossen (m Fisklössjön)	Tanum	202.	Brurmossen	Åmål
146.	Hjärterö-arkipelagen	Tanum	203.	Bräcke ängar	Åmål
147.	Jorefjorden	Tanum	204.	Grimsheden	Åmål
148.	Kragenäs	Tanum	205.	Hafsåsen	Åmål
149.	Kärra	Tanum	206.	Orsberget	Åmål
150.	Mårtensröd	Tanum	207.	Sörknatten	Åmål
151.	Otterön	Tanum	208.	Yttre Bodane	Åmål
152.	Raftön	Tanum	209.	Rörö	Öckerö
153.	Svenneby mellangård	Tanum			

*Naturreservat där Västkuststiftelsen äger mark

*Naturreservat under bildande

Västkuststiftelsens verksamhetsområde

- Naturreservat som Stiftelsen förvaltar. En förteckning finns på sid. 12-13.
- Naturreservat där guidade vandringar genomförts under året.
- × Sopmajor i naturhamnar.

Stiftelsen under 2010

Huvudmän

Västra Götalandsregionen
Region Halland
Göteborgsregionens kommunalförbund

Styrelse

Västra Götalandsregionen	Johnny Nilsson (s) ordförande
	Jan Abrahamsson (m)
	Eva Carlsson (s)
	Lars Hansson (fp)
	Olle Jönsson (c) AU
	Elin Liljebäck (kd)
	Britt Solberg (s)
	Per Andersson (s), suppleant
	Sven-Olof Carlsson (m), suppleant
	Ari Nyholm (s), suppleant
Region Halland	Ingvar Forsberg (m), vice ordförande
	Gerhard Kullgren (s)
	Annsophie Aurell (m), suppleant
Göteborgsregionens kommunalförbund	Mats Karlsson (s), AU
	Peter Wessel (fp)
	Carina Nilsson (s), suppleant

Stiftelsen har också en adjungerad ledamot i Göran Bengtsson från länsstyrelsen i Västra Götalands län. Sekreterare i styrelsen har varit Karl-Erik Jonsson. Stiftelsens arbetsutskott utgjordes av ordföranden och vice ordföranden samt Olle Jönsson och Mats Karlsson. Under året har styrelsen hållit fyra sammanträden och arbetsutskottet tre.

Revisorer

Länsstyrelsen	Lars–Erik Persson
Västra Götalandsregionen	Wimar Sundeen
Region Halland	Hans Bertilsson
Göteborgsregionens kommunalförbund	Gunnar Larsson
Auktoriserad revisor	Birgitta Johansson

Kansli

På Gårdavägen 2 i Göteborg ligger Västkoststiftelsens kansli. Kansliet utgörs av Lars Strandberg, Roland Olin, Tony Göransson, Jenny Sanderöd (80%) och Viveca Fransson (50%).

Äskhult

I egenskap av markägare utsåg Stiftelsen Gerhard Kullgren till ordinarie ledamot och Sven-Olof Carlsson till ersättare i styrelsen för Stiftelsen Äskhults gamla by. Ingvar Forsberg är revisor.

Bokslut

Under 2010 uppgick Stiftelsens kostnader till 24 527 314 kronor. Inga avskrivningar av inventarier har gjorts. Intäkterna var 24 523 845 kronor. Ränteintäkterna var 56 216 kronor. Årets resultat efter skatt utgör ett överskott på 33 797 kronor och Stiftelsens fonderade medel uppgick vid årets slut till 4 972 217 kronor. Stiftelsens fastigheter har ett bokfört värde av 98 kronor.

Göteborg i mars 2011

Per Ödman
Ordförande

Johnny Nilsson
Vice ordförande

Mats Abrahamsson

Eva Carlsson

Lennart Haglund

Lars Hansson

Mats Karlsson

Maria Kjellberg

Maud Lanne

Otto Linton

Elisabeth Undén

Vår revisionsberättelse har avgivits i mars 2011

Lars-Erik Persson

Gunnar Larsson

Hans Bertilsson

Wimar Sundeen

Birgitta Johansson

Resultaträkning

		2010	2009
Intäkter	Not 1	24 523 845	28 738 471
Kostnader			
Övriga externa kostnader		-17 723 234	-22 604 185
Personalkostnader	Not 2	-6 804 080	-6 180 241
Avskrivningar	Not 3	0	0
		-24 527 314	-28 784 426
Resultat före finansiella intäkter och kostnader		-3 469	-45 955
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		56 216	107 610
Räntekostnader		-1 224	-7 372
		54 992	100 238
Resultat före skatt		51 523	54 283
Årets skatt		-17 726	-30 007
ÅRETS RESULTAT		33 797	24 276

Balansräkning

		2010	2009
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Fastigheter	Not 4	98	98
Inventarier	Not 5	108 900	86 830
		108 998	86 928
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	Not 6	0	3 003 530
Andra långfristiga fordringar		22 000	46 000
		22 000	3 049 530
Summa anläggningstillgångar		130 998	3 136 458
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 432 427	4 020 688
Skattefordran		0	19 417
Övriga fordringar		60 338	276 211
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 7	2 472 553	1 345 470
		4 965 318	5 661 786
Kortfristiga placeringar	Not 6	3 004 765	0
Kassa och bank		3 573 260	3 043 789
Summa omsättningstillgångar		11 543 343	8 705 575
SUMMA TILLGÅNGAR		11 674 341	11 842 033
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Kapital vid årets början		4 938 420	4 914 144
Periodens resultat		33 797	24 276
		4 972 217	4 938 420
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 933 409	2 987 811
Skatteskuld		2 303	0
Övriga skulder		535 320	332 911
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 8	4 231 092	3 582 891
		6 702 124	6 903 613
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		11 674 341	11 842 033
Ansvarsförbindelser och ställda panter		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar

Årsredovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen samt bokföringsnämndens allmänna råd.
Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.
Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.
Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
Erhållna bidrag avseende förvärv av anläggningstillgångar har minskat anskaffningsvärdet för respektive tillgång.

Notanteckningar

	2010	2009
Not 1 Stiftelsens intäkter		
Anslag huvudmän		
Västra Götalandsregionen	5 570 000	5 500 000
Region Halland	982 680	968 921
Göteborgsregionens kommunalförbund	1 512 876	1 491 694
Övriga intäkter*	17 640 722	22 760 845
Tillkommer tidigare bidrag som utnyttjats under året	48 547	1 031 431
Avgår erhållna bidrag som kommer att utnyttjas kommande år	-504 228	-25 000
Avgår erhållna bidrag som använts för förvärv av anläggningstillgångar	-726 752	-2 989 420
	24 523 845	28 738 471
*Varav utnyttjat EU-bidrag	3 833 558	5 579 767
*Varav uppdragsverksamhet	12 469 702	14 587 344
Not 2 Personal		
Medelantalet ordinarie anställda		
Kvinnor	1	1
Män	12	9
Fördelningen mellan kvinnor och män i stiftelsens styrelse		
Kvinnor	3	3
Män	8	8
Löner och ersättningar		
Styrelse, förtroendevalda	181 993	165 650
Revisorer, förtroendevalda	14 237	12 259
Tillsvidareanställda	4 221 879	3 490 850
Projektanställda samt uppdragstagare	975 871	1 008 337
	5 393 980	4 677 096
Sociala kostnader och pensionskostnader		
Sociala avgifter enligt lag och avtal	1 749 253	1 515 359
Pensionskostnader till styrelse	0	0
Pensionskostnader övriga	464 141	276 923
	2 213 394	1 792 282
Totala löner och sociala kostnader	7 607 374	6 469 378
Från personalkostnader har lönebidrag avdragits med	1 408 529	767 986

Not 3 Avskrivningar	2010	2009
Kontorsinventarier skrivs av med 20% per år beräknat på anskaffningsvärdet. (Gäller inköp t o m 2003)		
Not 4 Fastigheter		
Ingående saldo	98	98
Årets inköp	125 000	1 991 500
Avgår bidrag	-125 000	-1 991 500
Årets avskrivningar	0	0
Utgående saldo	98	98
Fastigheternas totala taxeringsvärde (Värde för inköpta fastigheter ej fastställt - ingår ej)	32 354 000	31 281 000
Fastigheternas totala anskaffningsvärde (före erhållet bidrag)	28 166 685	28 041 685
Not 5 Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	1 165 100	1 243 990
Årets inköp	623 822	997 920
Avgår bidrag	-601 752	-997 920
Årets försäljning/utrangering	-303 171	-78 890
Utgående anskaffningsvärde	883 999	1 165 100
Ingående avskrivningar	-1 078 270	-1 078 270
Årets avskrivningar	0	0
Årets försäljning/utrangering	303 171	0
Utgående avskrivningar	-775 099	-1 078 270
Bokfört värde	108 900	86 830
Not 6 Värdepappersinnehav		
Volvofinans Mvr ffd 20110517 nr 179 (nom. 3 000 000)	3 004 765	3 003 530
Bokfört värde	3 004 765	3 003 530
Marknadsvärde	2 999 850	2 963 310
Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Fastighetsförvärv	275 000	275 000
Ej fakturerat Länsstyrelsen	100 000	102 000
EU-bidrag Restaureringar	1 800 000	445 000
Övrigt	297 553	523 470
	2 472 553	1 345 470
Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Upplupna personalkostnader	635 035	587 637
Reserverade bidrag	2 758 255	2 302 574
Strandstädning	540 853	637 435
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	296 949	55 245
	4 231 092	3 582 891

Skärgårdsrenhållningen

	2010	2009
RESULTATRÄKNING		
Beloppen ingår i Stiftelsens årsredovisning		
Intäkter	1 325 639	1 691 326
Kostnader		
Renhållning	-1 141 224	-1 535 514
Anläggning och underhåll	-107 369	-77 765
Båt/bilkostnader	-4 689	-10 333
Tillsyn och information	-72 357	-67 714
	-1 325 639	-1 691 326
RESULTAT	0	0

Fastighetsförteckning

Naturresevat			
Fastigheter	Kommun	Taxeringsvärde	Anskaff. värde
Skarsdalen			
Kvarnviken 1:59	Bengtsfors	0	549 500
Dalslands kanal			
Skåpafors 6:6	Bengtsfors	0	12 000
Furustad			
Valsebo 1:45	Dals Ed	1 481 000	263 000
Koster			
Kile 1:100	Strömstad	0	0
Saltö			
Saltö 1:35	Strömstad	0	490 000
Ulön-Dannemark			
Ulön 1:1	Tanum	0	230 000
Tjurpannan			
Sammanföring nr 114		0	435 000
Långeby 2:52	Tanum		
Långåker 1:19	Tanum		
Kynnefjäll			
Krokstads-Hult 1:5	Munkedal	2 005 000	7 000 000
Kviström			
Kviström 1:81	Munkedal	0	93 000
Bua hed			
Bua 1:68	Sotenäs	57 000	240 000
Bredfjället			
Grinneröds:Holmen 1:1	Uddevalla	2 141 000	750 000
Koljön			
Ängön 1:107	Orust	0	123 000
Kälkerön			
Kälkerön 1:2	Tjörn	1 961 000	225 000
Svartedalen			
Anvik 1:3	Stenungsund	0	180 000
Tofta			
Lycke-Tofta 1:6	Kungälv	182 000	390 000
Älgön			
Älgön 1:2 (½)	Kungälv	1 317 000	0
Rörö			
Rörö 2:160	Öckerö	0	542 315

Naturresevat			
Fastigheter	Kommun	Taxeringsvärde	Anskaff. värde
Vargö			
Styrsö 1:115	Göteborg	0	1 000
Styrsö 1:73	Göteborg	0	296 000
Styrsö 1:166	Göteborg	0	0
Sandsjöbacka			
Årekärr 1:4	Göteborg	972 000	255 000
Sammanföring nr 096545		1 354 000	65 000
Årekärr 1:2	Göteborg		
Årekärr 1:3	Göteborg		
Årekärr 2:15	Göteborg		
Årekärr 2:2	Göteborg		
Årekärr 2:3	Göteborg		
Årekärr 2:31	Göteborg		
Sammanföring nr 96755		0	127 300
Hovås 3:173	Göteborg		
Hovås 3:268	Göteborg		
Hovås 57:117	Göteborg		
Kobbegården 6:359	Göteborg		
Sammanföring nr 100320		0	123 700
Källeredgården 1:31	Mölndal		
Torkelsbohög 1:32	Mölndal		
Apelgården 1:14	Mölndal	0	35 800
Eken 1:9	Mölndal	0	44 000
Heljered 3:21	Mölndal	0	211 900
Heljered 3:22	Mölndal	0	0
Tällered 1:9	Mölndal	0	53 000
Varla 6:13	Kungsbacka	0	12 000
Bukärr 4:8	Kungsbacka	0	3 500
Ekenäs 3:29	Kungsbacka	51 000	32 500
Guntofta 5:1	Kungsbacka	0	0
Sammanföring nr 214052		0	333 700
Algusered 1:249	Kungsbacka		
Bukärr 2:111	Kungsbacka		
Bukärr 2:112	Kungsbacka		
Ekenäs 3:34	Kungsbacka		
Ekenäs 5:12	Kungsbacka		
Guntofta 1:74	Kungsbacka		
Guntofta 2:19	Kungsbacka		
Guntofta 3:7	Kungsbacka		
Höga 1:20	Kungsbacka		
Höga 1:21	Kungsbacka		
Höga 3:2	Kungsbacka		
Nötegång 1:88	Kungsbacka		
Sandsjöbacka 1:2	Kungsbacka	0	201 000

Naturresevat			
Fastigheter	Kommun	Taxeringsvärde	Anskaff. värde
Kedholmen			
Särö 1:482	Kungsbacka	0	40 000
Vallda Sandö			
Vallda 1:1	Kungsbacka	5 935 000	1 000
Hördalen			
Vallda 25:14	Kungsbacka	0	1 000
Äskhult			
Sammanföring nr 93921		3 631 000	2 100 000
Äskhult 1:2	Kungsbacka		
Äskhult 1:4	Kungsbacka		
Äskhult 1:5	Kungsbacka		
Äskhult 1:11	Kungsbacka		
Verleskogen			
Verle 1:39 (del av)	Ale	1 073 000	1 991 500
Risveden			
Gunntorp 2:23	Ale	0	5 341 000
Skäfhult 1:19	Lerum	0	1 396 000
Härskogen			
Härskogen 1:1	Lerum	2 373 000	653 000
Rya 1:17	Härryda	0	0
Klippan			
Klippan 1:1	Härryda	0	335 000
Brobacka			
Brobacka 1:4	Alingsås	1 031 000	450 000
Tånga hed			
Tånga hed 1:2	Värgårda	302 000	589 545
Mölarp			
Mölarp 1:18	Borås	2 209 000	710 000
Fegen			
Humlered 1:3	Svenljunga	0	75 000
Gässlösa			
Gässlösa 1:7	Varberg	1 193 000	10 425
Sumpafallen			138 000
Svarträ 1:14	Falkenberg	677 000	
Svarträ 2:15	Falkenberg	0	
Svarträ 2:16	Falkenberg	0	
Svarträ vattenfall	Falkenberg	0	
Sammanföring nr 135299		748 000	
Svarträ 2:17	Falkenberg		
Svarträ 3:10	Falkenberg		
Svarträ 3:11	Falkenberg		
Svarträ 4:11	Falkenberg		
Svarträ 4:12	Falkenberg		

Naturreservat			
Fastigheter	Kommun	Taxeringsvärde	Anskaff. värde
Sumpafallen forts.			
Sammanföring nr 135325		920 000	
Bössgård 1:9	Falkenberg		
Maen 1:8	Falkenberg		
Maen 1:9	Falkenberg		
Okome 1:8	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:10	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:12	Falkenberg		
Okome-Boarp 1:8	Falkenberg		
Okome-Tubbared 1:8	Falkenberg		
Okome-Tubbared 1:9	Falkenberg		
Ulvsbo 1:5	Falkenberg		
Grimsholmen			
Boberg 3:10	Falkenberg	343 000	517 000
Skolskogen			
Sonhult 1:12 (½)	Hylte	398 000	500 000
Gårdshult			
Gårdshult 1:11	Halmstad	0	0
Summa		32 354 000	28 166 685

Revisionsberättelse

Till styrelsen i
Stiftelsen för västsvenska fritidsområden.
Organisationsnummer: 857201-9076

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Stiftelsen för västsvenska fritidsområden för räkenskapsåret 2010. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige (och med iakttagande av särskilda föreskrifter i stiftelseförordnandet). Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot är ersättningsskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om styrelseledamoten på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Göteborg i mars 2011

Lars-Erik Persson

Av Länsstyrelsen i Västra Götaland
utsedd revisor

Wimar Sundeen

Av Västra Götalandsregionen
utsedd revisor

Hans Bertilsson

Av Region Halland
utsedd revisor

Gunnar Larsson

Av Göteborgsregionens kommunalförbund
utsedd revisor

Birgitta Johansson

Auktoriserad revisor

Västkuststiftelsen

STIFTELSEN FÖR VÄSTSVENSKA FRITIDSOMRÅDEN

BESÖK Gårdavägen 2 • POST Box 5073, 402 22 Göteborg • TEL 031-335 50 00 • FAX 031-335 82 10

E-POST post@vastkuststiftelsen.se • WWW.vastkuststiftelsen.se